แนวคิดของการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล

(Sugar-Sweetened Beverages: SSBs)

นายณัฐกร อุเทนสุต
ผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี
กรมสรรพสามิต

วัตถุประสงค์การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสินค้าเครื่องดื่ม

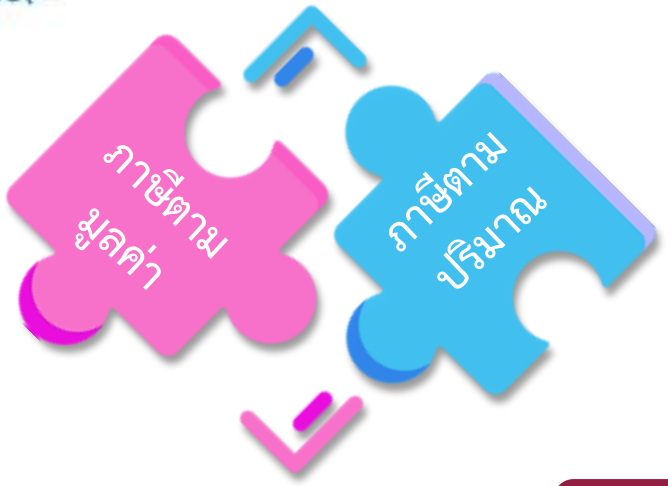

ปัจจุบัน

Health Tax

มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ปริมาณความหวาน

+

ของราคา

- โซดา
- น้ำอัดลม
- เครื่องดื่มบำรุงกำลัง
- น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก

อดีต

- โซดา
- น้ำอัดลม
- เครื่องดื่มบำรุงกำลัง
- น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก

ของราคา

Luxury Tax

เกินความจำเป็นในการดำรงชีพ

ประเภทสินค้าเครื่องดื่มที่จัดเก็บตาม พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต 2560

ประเภทเครื่องดื่ม	ภาษีตามมูลค่า (ร้อยละของราคาขายปลีกแนะนำไม่รวม VAT)	ภาษีตามปริมาณความหวาน (บาท/ลิตร ตามระดับความหวาน)
โซดา	✓	✗
น้ำอัดลม	✓	✓
เกลือแร่ และชูกำลัง	✓	✓
น้ำผลไม้และน้ำพืชผัก	✓	✓
น้ำผลไม้และน้ำพืชผัก (เฉพาะรายการที่ได้รับยกเว้นภาษีตามมูลค่า)	✗	✓
หัวเชื้อเข้มข้นเฉพาะที่ใช้กับเครื่องผลิตเครื่องดื่มพร้อมดื่ม	✓	✓
เครื่องดื่มชนิดผง และเครื่องดื่มชนิดเข้มข้นที่มีส่วนผสมของน้ำตาล (ไม่รวมผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข) หมายเหตุ: อยู่ระหว่างการตราเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดประเภทสินค้าใหม่	✗	✓
เครื่องดื่มชา-กาแฟพร้อมดื่ม	✓	✓
นม	✗	✗

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี

มาตรการที่มิใช่ภาษี

- สร้างความตระหนักรู้ถึงโทษของการบริโภคน้ำตาล
- เปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคให้เหมาะสม (ระยะยาว 5-6ปี)
- ภาครัฐและเอกชนรณรงค์ให้คนไทยบริโภคหวานอย่างพอดี
- มีสินค้าเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพมากขึ้น

มาตรการภาษี

- ภาษีตามปริมาณ: ปัญหาต่อสุขภาพ
  ภาษีตามมูลค่า: ปัญหาความฟุ่มเฟือย
  ภาษีตามปริมาณ vs ภาษีตามมูลค่า
- การใช้มาตรการทางภาษีที่แตกต่างเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคสินค้าให้เหมาะสม
  Tax Differentiate
- การใช้มาตรการภาษีต้องคำนึงถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนการบริโภคสินค้าไปเป็นสินค้าทดแทน
  Substitution Effect

โครงสร้างภาษีสินค้าเครื่องดื่ม

ประเภทที่	รายการ	โครงสร้างภาษีปัจจุบัน				
		อัตราตามมูลค่า		อัตราภาษีความหวาน		
				ปริมาณความหวาน	1 ต.ค. 62 ถึง 30 ก.ย. 64	1 ต.ค. 64 ถึง 30 ก.ย. 66	ตั้งแต่ 1 ต.ค. 66 เป็นต้นไป
		%		กรัม/100 มิลลิลิตร	บาท/ลิตร	บาท/ลิตร	บาท/ลิตร
02.01	น้ำแร่เทียม/น้ำโซดา ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่น ๆ	14	+	-	-	-	-
02.02	น้ำแร่/น้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่น ๆ	14		ไม่เกิน 6 กรัม	0	0	0
	เครื่องดื่มอื่น ๆ ที่เติมสารอาหารหรือสารอื่น (Functional drink – water based)	10		เกินกว่า 6 กรัม แต่ไม่เกิน 8 กรัม	0.10	0.30	1
02.03	น้ำผลไม้และน้ำพืชผักทั่วไป	10		เกินกว่า 8 กรัม แต่ไม่เกิน 10 กรัม	0.30	1	3
	น้ำผลไม้และน้ำพืชผัก (รายการที่ได้รับยกเว้น)	0		เกินกว่า 10 กรัม แต่ไม่เกิน 14 กรัม	1	3	5
	น้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่เติมสารอาหารหรือสารอื่น (Functional drink – juice based)	3		เกินกว่า 14 กรัม แต่ไม่เกิน 18 กรัม	3	5	5
02.04	หัวเชื้อเข้มข้นเฉพาะที่ใช้กับเครื่องผลิตเครื่องดื่มฯ	14					
16.90	ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องดื่มชนิดผง/เกล็ด/เข้มข้น	-		เกินกว่า 18 กรัม	5	5	5

ผลกระทบต่อราคาในกรณีที่เครื่องดื่มมีปริมาณน้ำตาลเท่าเดิม

ปริมาณน้ำตาล
11 กรัม/100 มล.

	ภาระภาษีทั้งหมดของเครื่องดื่มขนาด 325 มล. (บาท)		
	1 ต.ค. 62 - 30 ก.ย. 64	1 ต.ค. 64 – 30 ก.ย. 66	1 ต.ค. 66 เป็นต้นไป
SRP (ไม่รวม VAT)	11.00	13.00	16.00
ภาษีตามปริมาณความหวาน (บาท/ลิตร)	0.33	0.98	1.63
ภาษีตามมูลค่า (14%)	1.54	1.82	2.24
ภาษีสรรพสามิต	1.87	2.80	3.87
ภาษีเพื่อมหาดไทย (10% ของภาษีสรรพสามิต)	0.19	0.28	0.39
รวมภาระภาษี	2.06	3.08	4.26

สัดส่วนรายได้ภาษีเครื่องดื่มต่อรายได้ภาษีสรรพสามิต ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 - 2563

สัดส่วนรายได้ภาษีเครื่องดื่มแต่ละประเภท

สัดส่วนการจัดเก็บภาษีสินค้าเครื่องดื่มปีงบประมาณ 2562

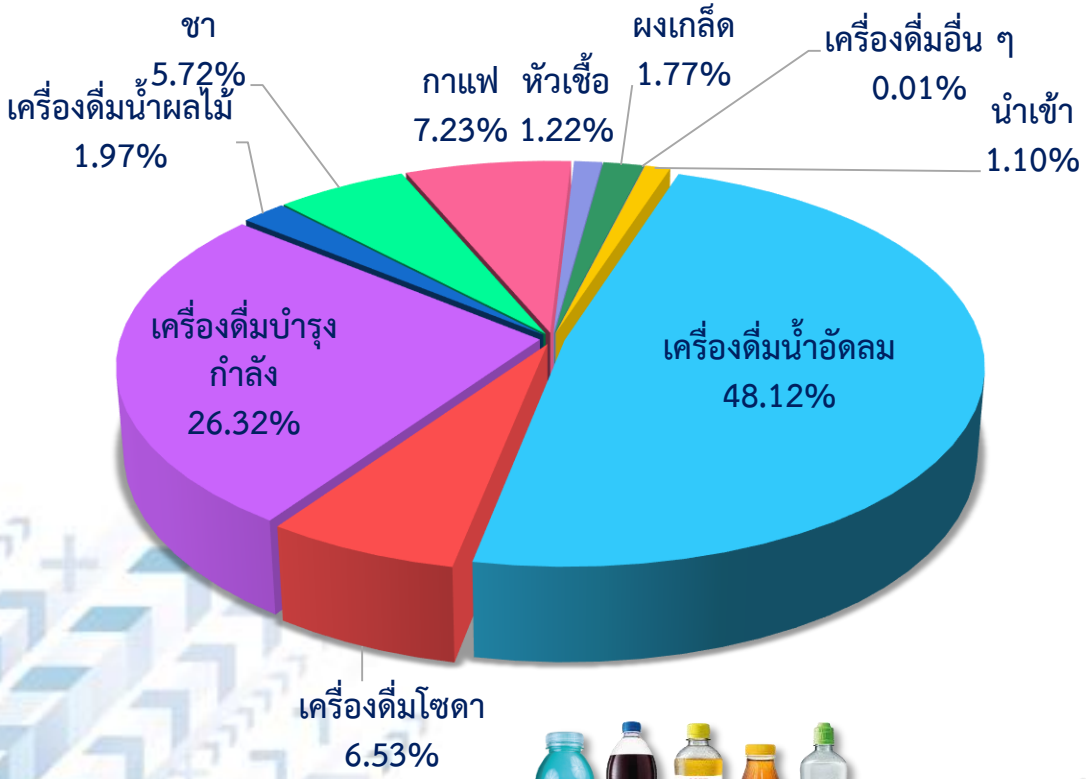

สัดส่วนการจัดเก็บภาษีสินค้าเครื่องดื่ม ปีงบประมาณ 2561 - 2562

ประเภท	สัดส่วน	2562	2561	ผลต่าง	%
เครื่องดื่มน้ำอัดลม	48.12	11,678.39	10,476.74	1,168.08	12.17
เครื่องดื่มโซดา	6.53	1,585.88	1ๆๆ,500.21	70.47	5.07
เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	26.32	6,387.18	5,762.69	631.68	12.02
เครื่องดื่มน้ำผลไม้	1.97	477.44	440.60	37.43	9.29
ชา	5.72	1,389.35	1,148.16	221.56	20.92
กาแฟ	7.23	1,753.53	1,683.35	65.61	4.23
หัวเชื้อ	1.22	297.07	320.77	-20.87	-7.08
ผงเกล็ด	1.77	429.96	393.87	35.89	9.96
เครื่องดื่มอื่น ๆ	0.01	2.37	4.71	-1.93	-46.95
นำเข้า	1.10	268.03	248.25	19.34	8.49
เครื่องขายเครื่องดื่ม	-	-	14.93	-14.93	-100
รวม	100.00	24,269.21	21,994.28	2,212.33	10.98

การปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม (Healthier Choice)

16 ก.ย. 60

31 ส.ค. 62 ↑ 235.87%

276 SKUs

927 SKUs

BEFORE
16 ก.ย. 60

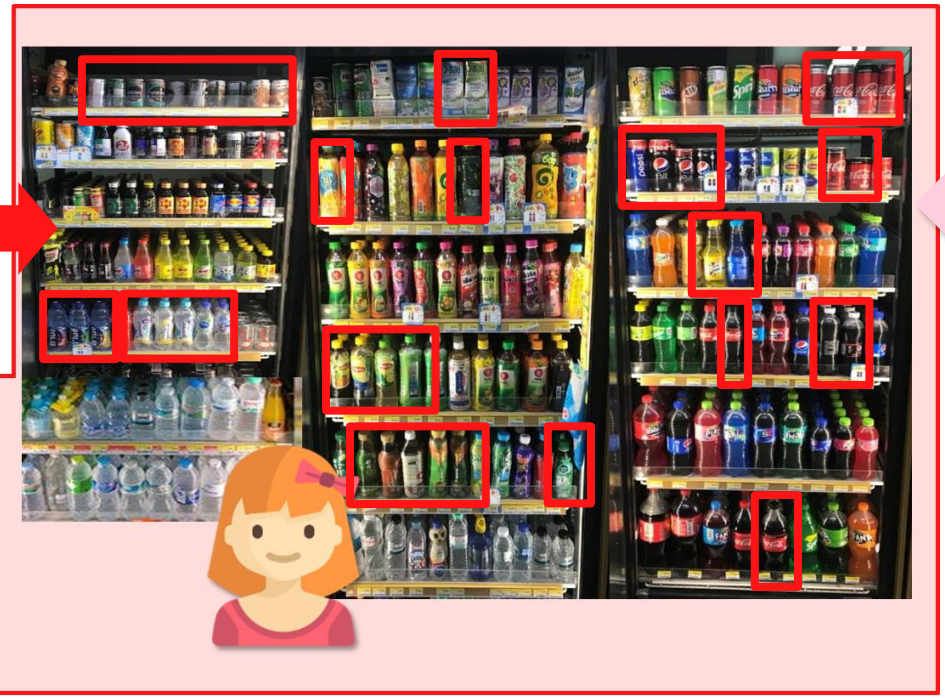

AFTER

↑ 30%

LOW SUGAR

SUGAR FREE

NO CALORIES

ปริมาณน้ำตาลในเครื่องดื่มแต่ละประเภท ปี 2561-2562

	ปี 2561	ปี 2562	น้ำตาลลดลง		ปี 2561	ปี 2562	น้ำตาลลดลง
น้ำอัดลม	9.16 g/100 ml.	7.88 g/100 ml.	14.0%	น้ำผลไม้	10.58 g/100 ml.	8.68 g/100 ml.	18.0%
เกลือแร่	8.75 g/100 ml.	8.10 g/100 ml.	7.4%	กาแฟ	7.98 g/100 ml.	6.77 g/100 ml.	15.2%
ชูกำลัง	16.72 g/100 ml.	12.36 g/100 ml.	26.1%	ชา	8.71 g/100 ml.	7.78 g/100 ml.	10.7%
				อื่น ๆ	8.7 g/100 ml.	7.25 g/100 ml.	16.7%

การปรับตัวของ
ภาคอุตสาหกรรมส่งผลให้มี
ผู้บริโภคมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น

ทิศทางการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มในอนาคต

	ตามมูลค่า	ตามปริมาณ
• น้ำโซดา	14	n/a
• น้ำอัดลม/เกลือแร่/อื่นๆ	14	ค่าความหวาน
• Functional drink – water based	10	ค่าความหวาน
• น้ำผลไม้และน้ำพืชผัก		
• น้ำผลไม้ฯ ทั่วไป	10	ค่าความหวาน
• น้ำผลไม้ฯ (รายการที่ได้รับยกเว้น)	ยกเว้น	ยกเว้น
• Functional drink – juice based	3	ค่าความหวาน
• ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องดื่มชนิดผง/เกล็ด/เข้มข้น	n/a	ค่าความหวาน

ข้อเสนอแนะการรับรู้นโยบายของประชาชน

- ให้ความรู้ประชาชนถึงวัตถุประสงค์ของภาษีความหวานว่าเป็นไปเพื่อสุขภาพของประชาชนมากกว่ารายได้ที่ได้รับจากภาษี

- ส่งเสริมให้มีการรับรู้ถึง Healthier Choice รวมถึงการประชาสัมพันธ์วิธีการอ่านฉลากบนผลิตภัณฑ์

- มีมาตรการสนับสนุนด้านการค้าสำหรับสินค้าที่ได้รับ Healthier Choice เช่น ช่องทางการจำหน่ายสินค้าที่เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย

- ให้ความรู้ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการบริโภคน้ำตาลเกินปริมาณที่สมควร และสร้างแนวทางการศึกษาสำหรับเยาวชนในการส่งเสริมการบริโภคที่ดี

- มีผู้แทนจากภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการฯ เพื่อสามารถเข้าถึงความคิดเห็นของประชาชนได้ง่าย

The Excise Department

Thank you